

ARTICULUS VII.

Missa pro quibus celebrari possit, et pro quibus non.

SUMMARIUM.

1. Missa potest offerri pro sacerdote ipso, et pro omnibus aliis fidelibus. — 2. Potest offerri etiam pro peccatoribus. — 3. Etiam pro Turcis, infidelibus, hæreticis, et schismaticis potest offerri sacrificium per modum deprecationis, ut ad fidem convertantur. — 4. Sic etiam potest offerri pro catechumenis. — 5. Potest etiam directe offerri pro infantibus. — 6. Missæ sacrificium potissime offertur pro defunctis in purgatorio existentibus. — 7. Non potest autem missa offerri pro defunctis hæreticis, et infidelibus. — 8. Neque pro mortuis christianis certo damnatis. — 9. Hinc missæ non possunt offerri pro iis, qui omnino voluntarie, et compotes sui se occidunt. — 10. Nec pro mortuis excommunicatis. — 11. Pro excommunicatis vitandis, et non toleratis, licet possit offerri missæ sacrificium indirecte, non potest tamen offerri directe. — 12. Licet ipsi excommunicati vitandi essent mortui contriti et in gratia Dei, adhuc non posset pro illis directe missa offerri, donec etiam mortui ritu ceremoniali essent absoluti. — 13. Missæ sacrificium an licite possit offerri pro excommunicatis toleratis et non vitandis, ad n. 14. — 15. Missæ sacrificium an, et quomodo possit offerri pro sanctis? ad n. 16. — 17. Approbatur, et conceditur missa nova ad postulandam gratiam bene moriendi, etc. — 18. An liceat offerre sacrificium pro damnatis: ad n. 20. — 21. Num liceat anticipare ante mortem celebrare, vel celebrari facere missas de requie pro anima sua etc. ibi.

(1. Missa potest offerri pro sacerdote ipso et pro omnibus aliis fidelibus. Ex Apostolo ad Hebræos c. 5, vers. 1 et 3, præcisus his verbis: *Omnis pontifex, ... pro hominibus constituitur in iis, quæ sunt ad Deum, ut offerat dona et sacrificia pro peccatis. ... Et propterea debet quemadmodum pro populo, ita etiam et pro semetipso offerre pro peccatis.*) (2. Potest offerri etiam pro peccatoribus; est enim sacrificium propitiatorium, quale fuit etiam crucis sacrificium pro peccatoribus oblatum, habetur clare ex Trid., sess. xxii, c. 1 et 3, ubi dicitur: « Hujus quippe oblatione placatus Dominus gratiam, et donum pœnitentiæ concedens, crimina, et peccata, etiam ingentia, dimittit. » (3. Etiam pro Turcis, infidelibus, hæreticis et schismaticis potest offerri sacrificium per modum deprecationis, ut ad veram fidem convertantur, ut colligitur ex Trid., sess. xxii, can. 3, ubi dicit posse missam offerri pro peccatis, et aliis necessitatibus: sed infidelitas est peccatum (74), et maxima necessitas, adeoq. etc. (4. Sic etiam potest offerri pro catechumenis, ut habetur c. *Apostolicam*, De presbytero non baptizato. (5. Potest etiam directe offerri pro infantibus, ut tenet communis cum Pasqualigo q. 40, ubi refert constitutionem a S. Clemente factam, his verbis: « Infantium Ecclesiæ memores simus, ut Dominus perfectos esse in timore suo ad adultam ætatem perducat. »

(6. Missæ sacrificium potissime offertur pro defunctis in purgatorio existentibus, ut

(74) Intellige non de infidelitate pure negativa, quæ, utique non est peccatum, Vide *Addit. Casinenses* sub verb. INFIDELITAS. (Edit. Casinenses.)

de fide esse definit concil. Trid. sess. xxii, can. 3: « Si quis dixerit missæ sacrificium tantum esse laudis et gratiarum actionis, aut nudam commemorationem sacrificii in cruce peracti, non autem propitiatorium; vel soli prodesse sumenti; neque pro vivis et defunctis; pro peccatis pœnis, satisfactionibus et aliis necessitatibus offerri debere, anathema sit. » Et idem repetit sess. xxv, in *Decreto de purgatorio*: « Cum catholica Ecclesia Spiritu sancto edocta, ex sacris litteris et antiqua Patrum traditione, in sacris conciliis, et novissime in hac œcumenica synodo docuerit, purgatorium esse, animasque ibi detentas fidelium suffragiis, potissimum vero acceptabili altaris sacrificio juvari, etc. » Ubi præcipit quod missarum sacrificia, aliaque pietatis opera quæ pro fidelibus defunctis ex testatorum fundationibus vel alia ratione debentur, a sacerdotibus et Ecclesiæ ministris, et aliis, qui hoc præstare tenentur, diligenter et accurate persolvantur.

(7. Non potest autem missa offerri pro defunctis hæreticis, et infidelibus. Greg. III, epist. 1, concil. Lateranens. III can. 27. (8. Neque pro mortuis christianis certo damnatis, ut expresse prohibetur cap. *Pro obeuntibus* 2, caus. 13, q. 2. (9. Hinc missæ non possunt offerri pro iis, qui omnino voluntarie, et compotes sui se occidunt. Nicolaus I, ad consulta *Bulgarorum*, c. 98, causa 23, q. 5, c. *Placuit*. (10. Nec pro mortuis excommunicatis; Leo IV, *Homil. de cura pastoral.* 11, qu. 3, *Si quis episc. aut abbas*.

(11. Pro excommunicatis vitandis et non toleratis licet possit offerri missæ sacrificium indirecte, v. gr. offerendo pro omnibus peccatoribus, pro reductione et conversione hæreticorum, vel impiorum, directe tamen pro ipsis excommunicatis vitandis non potest offerri, et qui offerret, etiamsi generaliter pro illis offerret, nullum in particulari nominando vel determinando, peccaret mortaliter, ut tenent communiter doctores, quia ageret contra prohibitionem gravem Ecclesiæ imponentis excommunicatis vitandis hanc pœnam medicinalem privationis communium suffragiorum, qualis est missa, donec corrigantur, et a contumacia resipiscant, et postea absolvantur: ut habetur cap. *A nobis* 28 et cap. *Sacris* 38, De sentent. excomm., his verbis: « Licet is, qui voluntarius excommunicatis illis communicaverat... ad cor rediens, de mandato Ecclesiæ excommunicatos, quos prius foverat, expugnaverit, non tamen priusquam absolutionis gratiam perceperit, habendus est absolutus, nec si occumbat in huiusmodi bello, sunt absolutiones, vel oblationes recipiendæ pro eo, vel orationes Deo porrigendæ: nisi cum de ipsius viventis pœnitentia per evidentia signa constiterit, et juxta cujusdam constitutionis nostræ tenorem, defuncto etiam absolutionis beneficium impendatur. » (12. Sic

Innocent. III ex cujus mente, et sensu aperte constat, quod, licet ipsi excommunicati vitandi essent mortui contriti, et in gratia Dei, adhuc non posse pro illis directe missam offerri, donec etiam mortui ritu ceremoniali essent absoluti.

(13. Pro excommunicatis toleratis et non vitandis multi ex doctoribus post concil. Constantiense, et extravagant. Martin. V incip. *Ad evitanda*, sustinent posse licite offerri sacrificium missæ; quia, cum in ipsa extravaganti concedatur communicatio cum excommunicatis toleratis etiam in sacris et divinis; imo et pro ipsis presentibus publice precemur in choro dicendo: *Misereatur vestri*, etc. *Dominus vobiscum*, sequitur posse etiam pro ipsis licite offerri sacrificium missæ; sic sentiunt Navarrus, Henricus, Sanchez, Fagund. Hurtad. Sà, Lugo, Coninch, Pasqualig., et alii passim. (14. Verum, quamvis id licite fiat, simulque tale sacrificium prodesse valeat excommunicatis toleratis, quatenus offertur in persona Christi, non tamen ipsis proderit, quatenus offertur in persona Ecclesiæ, cum Pontifex in præfata bulla expresse protestetur quod per hoc non intendit excommunicatos in aliquo relevare, nec eis quomodolibet suffragari.

(15. Quamvis missæ sacrificium offerri possit Deo in honorem sanctorum, et in gratiarum actionem pro beneficiis quæ Deus illis concessit, atque ad obtinendam eorum intercessionem apud Deum, ut definit Trident., sess. xxii, cap. 3, his verbis: (16. « Quamvis in honorem et memoriam sanctorum nonnullas interdum missas Ecclesia celebrare consueverit, non tamen illis sacrificium offerri docet, sed Deo soli qui illos coronavit: unde nec sacerdos dicere solet: Offero tibi sacrificium, Petre vel Paule; sed Deo de illorum victoriis gratias agens, eorum patrocinia implorat, ut ipsi pro nobis intercedere dignentur in cœlis, quorum memoriam facimus in terris. » Et *ibid.*, can. 5: « Si quis dixerit, imposturam esse missas celebrare in honorem sanctorum et pro illorum intercessione apud Deum obtinenda, sicut Ecclesia intendit, anathema sit. » Nequit tamen offerri pro ipsis sanctis, ut habetur decisum cap. *Cum Marthæ*, § *Tertio loco*, De celebrat. missar., quia ut ibi dicitur: « Injuriam facit martyri, qui orat pro martyre. » Et sancti in cœlis « orationibus nostris non indigent pro eo, quod cum sint perfecte beati, omnia eis ad vota succedunt. »

(17. Approbatur et conceditur pro Ecclesia universali missa nova ad postulandam gratiam bene moriendi, ponenda in missali post missam pro remissione peccatorum, et in Rubricis generalibus in tit. *De color. paramentorum*, sub colore violaceo, ac præterea in gradualibus ad cantum chori in eodem

(75) Lubet hic afferre integrum textum Petavii, qui sane mutilus hic supra ponitur, dum sic concludit: « De hac damnatorum saltem hominum respiratione, nihil adhuc certi decretum est ab Ecclesia catholica: ut propterea non tenere, tanquam absurda, sit explodenda sanctissimorum Patrum hæc

cantu et tono, qui in antiquis habetur feria iv post Domin. 1 et Sabbato post Domin. III, in Quadragesima et in Dominicis iv, xvi, xx et xxvi post Pentecosten. S. R. C. 20 Mart. 1706, approbante Clemente XI, die 27 ejusdem mensis et anni.

ADDITIONES EX ALIENA MANU.

(18. An liceat sacrificium offerre pro damnatis? Afferit Petavius tom. III *Theology. dogmat.*, lib. III, cap. 8, n. 13, nonnullos SS. Patres, et cum primis D. Augustinum, D. Joannem Chrysostomum, et D. Joannem Damascenum tenentes, per eleemosynas et sacrificia animas damnatorum aliquantulum a pœnis sublevari. (19. At idem Petavius concludit quod, cum nihil hac de questione definitum sit ab Ecclesia, tanquam absurda sit explodenda opinio hæc affirmans posse pro damnatis sacrificium offerri (75). (20. Quin imo refert Albic. *De inconstancia in fide*, cap. 3, n. 12, quod quum quidam concionator exhortando fideles ad erogandas eleemosynas, hanc protulisset propositionem: « Ab eleemosynis pœnas damnatorum aliquantulum sublevari, » re delata ad tribunal S. Inquisitionis, coactus iste fuit se retractare, et hanc resolutionem S. Inquisitionis approbavit ven. Innocentius XI.

(21. Num liceat anticipare ante mortem celebrare, vel celebrari facere missas defunctorum, sive de *Requie* pro suffragio animæ suæ, ut a pœnis purgatorii liberetur? Quæstio hæc fuit alias ad S. congregationem Concilii interpretem delata, sed ab ea non fuit resoluta, ut litteris consignavit Albic. *ubi supra*, n. 37. Afferit autem hic auctor rationes in utramque partem, sed concludit haud posse.

ARTICULUS VIII.

Missa quoad eam celebrantis obligationem.

SUMMARIUM.

1. In sacrificio missæ debent a celebrante offerri panis et vinum aqua mixtum. — 2. Et plus de vino, quam de aqua est ponendum: Vinum enim debet esse plus saltem quoad duas partes. — 3. Nec potest offerri vinum mellitum, vel mulsum, vel aliud. — 4. Panis debet esse triticeus. — 5. Et potest valide consecrari sive in azymo, sive in fermentato, juxta suæ Ecclesiæ consuetudinem. — 6. Græcus vero consecrans in azymo et Latinus in fermentato graviter peccant: imo Latinus celebrans in fermentato privatur officio et beneficio. — 7. Missam dicens celebrare tenetur juxta missale Romanum. — 8. Tenetur eam prosequi usque in finem, alias excommunicatur, nisi aliquis casus accidat. — 9. Tenetur communicare recipiendo corpus et sanguinem Christi. — 10. Tenetur missam legere, antequam ad altare accedat, et signa præparare, ne erret. — 11. Omnia debet legere et nihil memoriter recitare et neque celerius, neque tardius, quam par est, eam legere. — 12. Debet sinere candelas accensas

opinio; quamvis a communi sensu Catholicorum hoc tempore sit aliena. Et vero maximum adversus illam præjudicium est, quod nunquam Ecclesia pro damnatis orare consuevit: quod profecto faceret si levare saltem illorum cruciatus possent, etsi penitus terminari non possent. » *De angelis*, l. III, c. 8, n. 13.